

**CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA I FINACIJSKA IZVJEŠĆA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. PROSINCA 2016.

	Kazalo
	Stranica
Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća	1
Izvješće neovisnog revizora	2
Financijska izvješća	
Bilanca uspjeha	5
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	6
Izvješće o financijskom položaju	7
Izvješće o promjenama u kapitalu	8
Izvješće o novčanim tokovima	10
Bilješke uz financijska izvješća	11 - 51

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća

Uprava je dužna za svaku financijsku godinu pripremiti financijska izvješća koja pružaju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Centralne banke Bosne i Hercegovine („Banke“), te rezultata njezina poslovanja i novčanog toka, u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja („MSFI“) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“), te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prijevara i ostalih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima, a Uprava je odgovorna za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je dužna podnijeti na odobravanje Upravnom vijeću godišnja financijska izvješća, a Upravno vijeće odobrava godišnja financijska izvješća te ih podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Priložena financijska izvješća prikazana na stranicama od 5 do 51 odobrena su od strane Upravnog vijeća 29. ožujka 2017. godine, i u skladu s tim u nastavku potpisana u njegovo ime:

dr Senad Softić
Guverner

Grant Thornton

Izvješće neovisnog revizora

**Grant Thornton d.o.o. Banja
Luka**

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@grantthornton.ba

www.grantthornton.ba

Upravnom vijeću Centralne Banke Bosne i Hercegovine

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvješća Centralne Banke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu "Banka") koji obuhvaćaju izvješće o finansijskom položaju na 31. prosinac 2016. godine, i bilancu uspjeha, izvješće o sveobuhvatnoj dobiti, izvješće o promjenama u kapitalu i izvješće o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priložena finansijska izvješća fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine na 31. prosinac 2016. godine, i njenu finansijsku uspješnost te njene novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI-ima).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima) na snazi za revizije finansijskih izvještaja za razdoblja koje završavaju na 15. prosinac 2016. godine ili nakon tog datuma. Naše odgovornosti, prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvješća. Neovisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvješća Banke u Bosni i Hercegovini i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća Banke za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvješća koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvješća, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem.

Upravno vijeće Banke odgovorno je za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati revizorovo izvješće koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa MRevS-ima, naša odgovornost kao revizora je da stvaramo profesionalne prosudbe i odražavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola;
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke;
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- Zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja Uprave i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem revizorovu izvješću na povezane objave u finansijskim izvješćima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorova izvješća. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzorkovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvješća, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Ostvarili smo komunikaciju sa Upravnim vijećem u vezi, između ostalog, planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnih rezultata revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke interne kontrole koje smo otkrili tijekom naše revizije.

Ostala pitanja

Financijski izvještaji Centralne Banke Bosne i Hercegovine za godinu koja se završila na dan 31. prosinca 2015. godine revidirao je drugi revizor, koji je izrazio nemodifikovano mišljenje za ove izvještaje i izdao mišljenje sa datumom 31. ožujak 2016. godine.

Dr Aleksandar Džombić
Direktor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 29 ožujak 2017

Dr Aleksandar Džombić
Ovlašteni revizor
Grant Thornton d.o.o.

Banja Luka, 29 ožujak 2017

Suzana Stavrikj, Partner

Grant Thornton d.o.o.

Skopje, 29 ožujak 2017

Kledian Kodra, Partner

Grant Thornton sh.p.k.

Tirana, 29 ožujak 2017

BILANCA USPJEHA

U tisućama KM	Bilješka	<i>za godinu koja je završila 31. prosinca</i>	
		2016.	2015.
Prihod od kamata	18	28.740	28.475
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne financijske imovine	18	(8.565)	(1.098)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	18	2.169	-
NETO PRIHOD OD KAMATA		22.344	27.377
Prihod od provizija i naknada	19	10.072	9.188
Rashod od provizija i naknada	19	(533)	(619)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA		9.539	8.569
Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	6	8.383	24.266
Neto dobiti od tečajnih razlika	20	60	858
Ostali prihodi	21	1.571	815
OPERATIVNI PRIHODI		41.897	61.885
Troškovi osoblja	22	(18.929)	(20.433)
Administrativni i ostali operativni troškovi	23	(6.793)	(7.824)
Amortizacija	10	(2.113)	(2.250)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(27.835)	(30.507)
NETO DOBIT ZA GODINU		14.062	31.378

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O SVEOBUH VATNOJ DOBITI

U tisućama KM	Bilješka	<i>za godinu koja je završila 31. prosinca</i>	
		2016.	2015.
NETO DOBIT ZA GODINU		14.062	31.378
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u bilancu uspjeha</i>			
Monetarno zlato			
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti monetarnog zlata	7	22.788	(435)
		22.788	(435)
Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	6	53.673	20.837
Pravična vrijednost realiziranih dobitaka od financijske imovine raspoložive za prodaju prenešenih u bilancu uspjeha	6	(8.383)	(24.266)
		45.290	(3.429)
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)		68.078	(3.864)
UKUPNO SVEOBUH VATNA DOBIT ZA GODINU		82.140	27.514

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

na dan

U tisućama KM	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
AKTIVA			
Strana valuta u gotovini	4	194.846	128.520
Depoziti kod inozemnih banaka	5	2.970.397	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	29	2.642	3.778
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6	5.025.829	6.145.872
Monetarno zlato	7	205.102	182.315
Ulaganja koja se drže do dospelosti	8	1.132.328	1.142.191
Ostala aktiva	9	4.626	3.955
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	10	45.475	44.828
Ostala ulaganja	11	27.813	27.813
UKUPNO AKTIVA		9.609.058	8.682.907
OBVEZE, KAPITAL I REZERVE			
Gotov novac u optjecaju	12	4.066.804	3.499.468
Depoziti banaka	13	4.269.143	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	14	590.392	501.594
Rezerviranja za obveze i troškove	15	1.611	1.452
Ostale obveze	16	13.676	23.127
Ukupno obveze		8.941.626	8.089.178
Početni kapital		25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		537.892	532.267
Ostale rezerve		31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato		(38.357)	(61.145)
Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju		111.597	66.307
Ukupno kapital i rezerve	17	667.432	593.729
UKUPNO OBVEZE, KAPITAL I REZERVE		9.609.058	8.682.907

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

U tisućama KM	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	25.000	532.267	31.300	(61.145)	66.307	593.729
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu	-	14.062	-	-	-	14.062
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	22.788	45.290	68.078
	-	14.062	-	22.788	45.290	82.140
Raspodjela dobiti						
Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 24)	-	(8.437)	-	-	-	(8.437)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	25.000	537.892	31.300	(38.357)	111.597	667.432

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

U tisućama KM	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2015.	25.000	519.716	31.300	(60.710)	69.736	585.042
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu	-	31.378	-	-	-	31.378
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(435)	(3.429)	(3.864)
	-	31.378	-	(435)	(3.429)	27.514
Raspodjela dobiti						
Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 24)	-	(18.827)	-	-	-	(18.827)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	25.000	532.267	31.300	(61.145)	66.307	593.729

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA

U tisućama KM	za godinu koja je završila 31. prosinca	
	Bilješka	2016. 2015.
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI		
Dobit za godinu	14.062	31.378
Usklađenja:		
Amortizacija	2.113	2.250
Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	(8.383)	(24.266)
Prihodi od donacija	(218)	(122)
Rezerviranja za obveze i troškove	219	341
Gubitak od rashodovanja nekretnina i opreme	4	2
Prihodi od dividendi priznani u bilanci uspjeha	(562)	(586)
Prihodi od kamate na ulaganja koja se drže do dospeljeća i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju priznani u bilanci uspjeha	(28.726)	(28.344)
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama	(21.491)	(19.347)
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama		
(Povećanje) depozita kod inozemnih banaka	(195.444)	-
(Povećanje) / smanjenje ostale aktive	(283)	1.632
Povećanje gotovog novca u optjecaju	567.336	288.960
Povećanje depozita	294.404	482.546
Povećanje / (smanjenje) ostalih obveza	1.157	(15)
Isplata otpremnina	(60)	(183)
Neto novac od operativnih aktivnosti	645.619	753.593
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	(2.764)	(890)
Naplaćena glavnica i kamata od financijske imovine raspoložive za prodaju	5.203.667	4.975.016
Kupovine financijske imovine raspoložive za prodaju	(4.342.772)	(7.418.276)
Prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	330.016	1.294.539
Naplaćena glavnica i kamata od ulaganja koja se drže do dospeljeća	21.395	14.444
Kupovine ulaganja koja se drže do dospeljeća	-	(720.508)
Primljena dividenda	562	586
Neto novac od investicijskih aktivnosti	1.210.104	(1.855.089)
NOVČANI TOKOVI OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		
Raspodjela dobiti u državni proračun	(18.827)	(21.247)
Neto novac od financijskih aktivnosti	(18.827)	(21.247)
Neto povećanje / (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata	1.836.896	(1.122.743)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja	1.136.185	2.258.928
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	25 2.973.081	1.136.185

Bilješke na stranicama od 11 do 51 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Banka") osnovana je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine („BiH“) 20. lipnja 1997. godine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je počela sa radom 11. kolovoza 1997. godine.

Osnovni ciljevi i zadaci Centralne banke Bosne i Hercegovine jesu:

- da definira, usvoji i kontrolira provođenje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute (konvertibilne marke ili "KM") uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim sredstvima;
- da drži i upravlja službenim deviznim rezervama Banke na siguran i profitabilan način;
- da sprovodi monetarnu politiku u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da uspostavi i održava odgovarajuće platne i obračunske sustave;
- da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- da prima depozite od državnih i javnih institucija BiH i depozite od komercijalnih banaka;
- da izdaje propise i smjernice za ostvarivanje djelatnosti Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da učestvuje u radu međunarodnih organizacija koje rade na učvršćivanju finansijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- da zastupa BiH u međunarodnim organizacijama o pitanjima monetarne politike.

Najviši organ Banke je Upravno vijeće koje je nadležno za utvrđivanje monetarne politike i kontrolu njenog provođenja, organizaciju i strategiju Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Upravu Banke čine guverner i viceguverneri, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Banke.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine guverner, uz odobrenje Upravnog vijeća, imenuje glavnog internog revizora i tri zamjenika.

Banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice sa sjedištem u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije podružnice Brčko distrikt i Pale, koja je pod nadležnošću Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Tijekom 2015. i 2016. godine, uključujući i razdoblje do datuma izdavanja ovog izvješća, članove Upravnog vijeća, Uprave, Ureda glavnog internog revizora i Revizijskog komiteta čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedavajući (od 11. kolovoza 2015.)
mr. Ankica Kolobarić	član (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Kemal Kozarić	član (od 11. kolovoza 2015.)
mr. Trivo Marinković	član (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Ljubiša Vladušić	član (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Kemal Kozarić	predsjedavajući (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Fikret Čaušević	član (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Milenko Krajišnik	član (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Željko Šain	član (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Vasilj Žarković	član (do 10. kolovoza 2015.)

Uprava

dr. Senad Softić	guverner (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Kemal Kozarić	guverner (do 10. kolovoza 2015.)
mr. Ernadina Bajrović	viceguverner
dr. Radomir Božić	viceguverner (do 16. veljače 2016.)
mr. Ankica Kolobarić	viceguverner
dr. Milica Lakić	viceguverner (od 1. lipnja 2016.)

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Ured glavnog internog revizora

mr. Edis Kovačević	glavni interni revizor
Angela Medić	zamjenik glavnog internog revizora
Jasmina Novalija	zamjenik glavnog internog revizora
Krstinja Tošović	zamjenik glavnog internog revizora

Revizijski komitet

dr. Mila Gadžić	član
dr. Sead Kreso	član
Radomir Repija	član (od 1. rujna 2015.)
Gordana Ković	član (do 31. kolovoza 2015.)

2. OSNOVA ZA PRIPREMU

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Banke pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja („MSFI“), objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.2. Osnova mjerenja

Financijska izvješća su pripremljena na osnovi povijesnog troška izuzev kod ponovnog mjerenja vrijednosti određenih finansijskih instrumenata i monetarnog zlata koji su iskazani po pravičnoj vrijednosti.

Povijesni trošak je općenito formiran na osnovi pravične vrijednosti dane naknade u zamjenu za imovinu.

Pravična vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji među tržišnim učesnicima na datum mjerenja, neovisno o tome da li je ona vidljiva neposredno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procijenjivanja pravične vrijednosti imovine ili obveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procijenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Pored toga, za potrebe finansijskog izvješćivanja, mjerenje pravične vrijednosti je kategorizirano je na Razinu 1, 2 ili 3 u ovisnosti o stupnju dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje pravične vrijednosti kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje pravične vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Razine 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obvezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Razine 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Razinu 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obvezu, bilo neposredno ili posredno.
- Ulazni podaci Razine 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu dostupni.

2.3. Korištenje procjena i pretpostavki

Priprema finansijskih izvješća u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obveza na izvještajni datum te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajno razdoblje. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se razmatraju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili i u razdoblju izmjene i u budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Informacije o iznosima gdje postoje značajne nesigurnosti njihove procjene i ključne pretpostavke prilikom korištenja računovodstvenih politika koje imaju najveći utjecaj na iznose priznane u finansijskim izvješćima Banke su objavljene u Bilješki 3.17.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.4. Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijska izvješća Banke prikazana su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve financijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drukčije navedeno).

Službeni tečaj KM prema euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorija Bosne i Hercegovine, po definiranom tečaju.

Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je definirano operativno pravilo "valutni odbor" za izdavanje KM, prema kojem se KM izdaje samo uz kupovinu konvertibilne devizne valute sa punim pokrićem u neto stranoj aktivi.

2.5. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem razdoblju

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekuće razdoblje:

- MSFI 14: „Razgraničavanje zakonskih i propisanih dažbina“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirana financijska izvješća“, MSFI 12: „Objavljivanja udjela u drugim subjektima“ i MRS 28: „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ – Investicijski subjekti: Primjena izuzetaka od konsolidiranja (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.);
- Izmjene MSFI 11: „Zajednički aranžmani“ – Računovodstveni tretman stjecanja udjela u zajedničkim operacijama (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene MRS 1: „Prezentiranje financijskih izvješća“ – Inicijativa za objelodanjivanje (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene MRS 16: „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38: „Nematerijalna imovina“ – Objašnjenje o prihvatljivim metodama amortizacije (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene MRS 16: „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41: „Poljoprivreda“ – Poljoprivreda: Plodonsne plantaže (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene MRS 27: „Odvojena financijska izvješća“ – Metoda udjela u odvojenim financijskim izvješćima (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.),
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2012.-2014.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi

Na dan izdavanja ovih financijskih izvješća, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9: „Financijski instrumenti“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- MSFI 15: „Prihodi iz ugovora s kupcima“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.),
- Izmjene MSFI 2: „Plaćanje temeljeno na dionicama“ – Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja temeljenih na dionicama (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirana financijska izvješća“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeno razdoblje),

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u upotrebi (nastavak)

- Izmjene MRS 7: „Izvješće o novčanim tokovima“ – Inicijativa za objelodanjivanje (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2017.),
- Izmjene MRS 12: „Porez na dobit“ – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2017.),
- Izmjene MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ – Primjena MSFI 9: „Financijski instrumenti“ sa MSFI 4: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018. ili kad MSFI 9: „Financijski instrumenti“ bude primijenjen prvi put),
- IFRIC 22: „Transakcije u stranim valutama i razmatranje pretplata“ (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- Izmjene MRS 40: „Ulaganja u nekretnine“ – Prenosi ulaganja u nekretnine (na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.),
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2012.-2014.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene MSFI 12 će biti na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2017., a izmjene MSFI 1 i MRS 28 će biti na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.).

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na financijska izvješća Banke u razdoblju inicijalne primjene, osim za MSFI 9. Uprava trenutno analizira uticaj MSFI 9 na financijska izvješća Banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike navedene u nastavku primijenjene su prilikom sastavljanja i prezentiranja ovih financijskih izvješća.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilanci uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja financijske imovine ili obveze (ili, gdje je primjereno, za kraće razdoblje) do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili obveze. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje buduće novčane tokove, uzimajući u obzir sva ugovorna prava određenog financijskog instrumenta, ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje sve transakcijske troškove, naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove koji se mogu izravno pripisati nabavci ili izdavanju financijske imovine ili obveze.

Prihodi i rashodi od kamata prikazani u bilanci uspjeha obuhvataju kamate, izračunate metodom efektivne kamatne stope, na financijsku imovinu i financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku.

3.2. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na financijsku imovinu ili obvezu se uključuju u mjerenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada se uglavnom sastoje od naknada primljenih i plaćenih na domaće i inozemne platne transakcije za financijske instrumente koje Banka izdaje, odnosno prima i priznaju se u bilanci uspjeha, po izvršenju određene usluge.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.3. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu na datum izvješćivanja, po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna imovina i obveze u stranim valutama mjerene po povijesnom trošku izražene su po tečaju važećem na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvješćivanja.

Tečajne razlike proizašle iz ponovnog preračunavanja transakcija, te imovina i obveza denominirane u stranim valutama, priznaju se u bilanci uspjeha.

Srednji tečaj:	31. prosinac 2016.	31. prosinac 2015.
	KM	KM
USD	1,85545	1,79007
SDR	2,494348	2,489439

3.4. Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke vrijednosne papire priznaje se u bilanci uspjeha kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obveze se priznaju kada Banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti finansijskog instrumenta.

Finansijska imovina i finansijske obveze se početno mjere po pravičnoj vrijednosti. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijskih obveza se dodaju ili oduzimaju iz pravične vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obveza po potrebi prilikom početnog priznavanja. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem finansijske imovine ili finansijskih obveza po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju neposredno u dobit ili gubitak.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračunavanja amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obveze (ili grupe finansijske imovine ili finansijskih obveza) i raspoređivanja prihoda i rashoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade i stavke plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i ostale premije i diskonte) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obveze.

3.5.1. Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje i prestaje priznavati na datum transakcije koji predstavlja datum kada je kupovina ili prodaja finansijskog instrumenta izvršena Banci odnosno od strane Banke i početno se mjeri po pravičnoj vrijednosti uključujući transakcijske troškove, osim za one finansijske instrumente koji su klasificirani po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak koji se početno mjere po pravičnoj vrijednosti.

Finansijska imovina je klasificirana u sljedeće kategorije: "po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospeljeća" i "kredit i potraživanja".

Klasificiranje finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja. Na datume 31. prosinca 2016. i 2015. godine Banka ne posjeduje finansijsku imovinu po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Financijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Financijska imovina (nastavak)

Kredit i potraživanja

Potraživanja (koja uključuju i depozite kod inozemnih banaka) koja imaju fiksna ili određiva plaćanja i ne kotiraju na aktivnom tržištu su klasificirana kao kredit i potraživanja.

Kredit i potraživanja se početno priznavaju po pravičnoj vrijednosti uključujući i transakcijske troškove.

Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti. Prihodi od kamata se priznaju koristeći efektivnu kamatnu stopu.

Ulaganja koja se drže do dospelja

Dužnički vrijednosni papiri vlada sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim datumima dospelja koje Banka ima čvrstu namjeru i sposobnost držati do dospelja se klasificiraju kao ulaganja koja se drže do dospelja. Ulaganja koja se drže do dospelja se iskazuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti, a prihod se priznaje na bazi efektivnog prinosa.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Vlasnički i dužnički vrijednosni papiri u posjedu Banke su klasificirani kao raspoloživi za prodaju i iskazani su po pravičnoj vrijednosti. Pravična vrijednost se utvrđuje na način opisan u Bilješci 28. Dobici i gubici koji prozlaže iz promjena u pravičnoj vrijednosti dužničkih i vlasničkih vrijednosnih papira se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u okviru računa rezerve pravične vrijednosti, sa izuzetkom od gubitaka od umanjenja vrijednosti, kamate izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i dobitaka i gubitaka po osnovi tečajnih razlika na financijsku imovinu koji se priznaju izravno u dobit ili gubitak. Prilikom ustupanja ili utvrđivanja umanjenja vrijednosti ulaganja, sav kumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznan na računu rezerve pravične vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se uključuje u dobit ili gubitak za to razoblje.

Dividenda na vlasničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju priznaje se u dobit ili gubitak kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

Pravična vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju koja je denominirana u stranoj valuti iskazuje se u toj stranoj valuti i preračunava po srednjem tečaju na datum izvješćivanja. Promjene u pravičnoj vrijednosti po osnovi tečajnih razlika proizašlih iz promjene u amortiziranom trošku imovine se priznaju u dobit ili gubitak, a ostale promjene se priznaju u kapitalu.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na svaki datum izvješćivanja procjenjuje se postoje li pokazatelji za umanjenje vrijednosti financijske imovine. Financijska imovina je umanjena kada postoji objektivni dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja financijske imovine, o tome da su procijenjeni budući novčani tokovi ulaganja izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti može uključivati:

- značajne financijske poteškoće druge strane; ili
- neplaćanje ili kašnjenje u isplati ugovorene kamate ili glavnice; ili
- naznake da će dužnik ili izdavatelj ući u postupak likvidacije ili stečaja.

Pojedinačno značajna imovina se testira na umanjenje vrijednosti odvojeno. Preostala financijska imovina se procjenjuje grupno. Pojedinačno značajna imovina za koju nema objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti se zatim uključuje u grupno procjenjivanje imovine za umanjenje vrijednosti. Za potrebe grupnog vrednovanja umanjenja vrijednosti, financijska imovina se grupira na osnovi sličnih obilježja kreditnog rizika.

Za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njene sadašnje vrijednosti procijenjenih budućnih novčanih tokova diskontiranoj po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi te imovine.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Financijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Financijska imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za iznos umanjenja putem računa ispravke vrijednosti. Kada se potraživanje smatra nenaplativim, ono se otpisuje u korist računa ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa terete račun ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa ispravke vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitak.

Ukoliko u narednom razdoblju, s izuzetkom vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, iznos gubitka od umanjenja se smanji i smanjenje se može povezati sa događajem nastalim nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznan, prethodno priznani gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz dobit ili gubitak u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost ulaganja na datum ukidanja umanjenja vrijednosti ne prelazi iznos amortizirajućeg troška koji bi bio da umanjenja vrijednosti nije bilo.

U slučaju vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, svako povećanje pravične vrijednosti nastalo nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Banka prestaje priznavati financijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Banka prenese financijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

3.5.2. Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju bilo kao financijske obveze „po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak“ bilo kao „ostale financijske obveze“. Na datume 31. prosinca 2016. i 2015. godine Banka nema financijskih obveza u kategoriji „po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak“.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući gotov novac u optjecaju, depozite od domaćih banaka i depozite od Vlade i ostalih deponenata, početno se mjere po pravičnoj vrijednosti, umanjeni za transakcijske troškove.

Ostale financijske obveze se naknadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, a rashodi od kamate se priznaju na temelju efektivnog prinosa.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Banka prestaje priznavati financijske obveze kada, i samo kada, su Bančine obveze izmirene, otkazane ili su istekle.

3.6. Monetarno zlato

Zlato se inicijalno priznaje po trošku stjecanja, koji predstavlja pravičnu vrijednost plaćenih naknada uključujući troškove stjecanja vezanih za investiciju. Nakon inicijalnog priznavanja, zlato se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjene pravične vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni zlata te tečajne razlike zbog preračunavanja američkog dolara u konvertibilnu marku, priznaju se u rezervi pravične vrijednosti u okviru ostale sveobuhvatne dobiti i izvješćivaju kao ostala sveobuhvatna dobit sve dok se zlato ne proda, kada se priznaju kao realizirani dobici ili gubici u bilanci uspjeha.

Pravična vrijednost monetarnog zlata iskazana je u američkim dolarima (USD), primjenjujući srednji tečaj na datume izvješćivanja objavljen od strane Banke, a mjeri se prema posljednjoj ponuđenoj cijeni jedne unce zlata (Oz) preuzetoj sa Reutersa na datum izvješćivanja.

Dobici i gubici po osnovi tečajnih razlika od preračunavanja cijene zlata iz američkog dolara u konvertibilnu marku priznaju se kao dio usklađivanja pravične vrijednosti u rezervi pravične vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.7. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvješćivanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih bilančnih kategorija: žiro računi, strana valuta u gotovini, devizni depoziti po viđenju, depoziti sa dospijeća do tri mjeseca ili kraće od datuma stjecanja i specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu.

3.8. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Banke i novčanih i nenovčanih donacija.

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu deprecijaciju/amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su neposredno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu uporabu. Održavanje i popravke, zamjene te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalne imovine periodično se pregleda za umanjenje vrijednosti. U slučaju da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od njenog procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabavke uključujući troškove fakturirane od trećih osoba. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine, na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Deprecijacija i amortizacija se obračunava na svu imovinu osim za zemljište i imovinu u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postepeno otpisivanje troška nabavke imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope deprecijacije i amortizacije za 2015. i 2016. godinu su dane kako slijedi:

Softver	20,0%
Druga nematerijalna imovina	20,0%
Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Dobici i gubici od otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u bilanci uspjeha.

Korisni vijek trajanja nekretnina, opreme i nematerijalne imovine se preispituje i prilagođava na godišnjem nivou minimalno, ako je potrebno i primjenjuje se prospektivno

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost Bančine nefinancijske imovine se pregleda na svaki datum izvješćivanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknadiiva vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u bilanci uspjeha.

Nadoknadiiva vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri uspoređivanju njene uporabne vrijednosti u odnosu na pravičnu vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju uporabne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutačna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira neovisne novčane priljeve, nadoknadiivi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznanog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)**3.10. Rezerviranja za obveze i troškove**

Rezerviranja se priznaju kad Banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu za koju je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja te obveze i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Rezerviranja za obveze i troškove održavaju se na razini koju Uprava Banke smatra dostatnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezerviranja na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne faktore.

Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

3.11. Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvaćaju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po pravičnoj vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja korisnog vijeka te imovine. Donacije koje Banka dobije kao kompenzaciju za troškove priznaju se sustavno u bilanci uspjeha kao prihod od donacije u istom razdoblju u kojem su priznani i troškovi.

3.12. Porezi

Prema članku 69. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka, njena aktiva, imovina i prihod, kao i njena poslovanja i transakcije, oslobođeni su svih poreza i carina.

3.13. Gotov novac u optjecaju

Banka upravlja izdavanjem i povlačenjem domaćih novčanica i kovanica. Pripadajuća pasiva za izdani gotov novac u optjecaju je evidentirana u izvješću o financijskom položaju.

Prilikom povlačenja gotovog novca iz optjecaja, isti se priznaje kao obveza u okviru gotovog novca u optjecaju do formalnog roka povlačenja iz optjecaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optjecaja priznaju se kao prihod.

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznani kao odgođeni troškovi, te se postupno amortiziraju kroz ostale operativne troškove tijekom razdoblja od tri godine.

3.14. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih osoba

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i njenih konstitutivnih entiteta, te inozemnih vlada i financijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama državnih institucija i agencija te komercijalnih banaka za koje Banka djeluje kao agent.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.15. Primanja uposlenih

Kratkoročna primanja uposlenih

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih uposlenika, Banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od neuposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine od iznosa bruto plaće. Banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prijevoz i regres isplaćuju se u skladu sa domaćim zakonskim zahtjevima. Ovi troškovi se priznaju u bilanci uspjeha u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja uposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u mirovinu uposlenici Banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uvjeta kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Banke dodjeljuje u visini od šest redovnih mjesečnih plaća uposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci.

Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja uposlenih koja godišnje obračunava ovlašteni aktuar koristeći metod projicirane kreditne jedinice. Diskontna stopa koja se koristi za obračun obveze kreće se u rasponu kamatnih stopa domaćih korporativnih obveznica i vladinih obveznica koje postoje na tržištu.

3.16. Finansijski aranžman BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovi finansijskih aranžmana sačinjenih krajem 2002. godine između Bosne i Hercegovine i Međunarodnog monetarnog fonda ("MMF"), izvješće o finansijskom položaju Banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u: držanje specijalnih prava vučenja ("SDR"), obračunata kamata na držanje SDR, račun br. 1 i račun br. 2 MMF-a.

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost Bosne i Hercegovine, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru izvanbilančne evidencije (vidjeti Bilješku 29).

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene

Kod primjene računovodstvenih politika Banke, kako je opisano u Bilješki 3, Uprava je dužna da vrši procjene, ocjene i pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i pretpostavke se pregledavaju na tekućoj osnovi. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ukoliko utiče na tekuće i buduća razdoblja.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije izvješća o finansijskom položaju su prikazane u nastavku.

Pravična vrijednost imovine

Poslovna politika Banke je da objavi informacije o pravičnoj vrijednosti imovine ili obveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovi alternativnih tehnika vrednovanja i kada se pravična vrijednost znatno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u finansijskim izvješćima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu pravične vrijednosti za potrebe finansijskog izvješćivanja u skladu sa MSFI.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.17. Značajne računovodstvene prosudbe i osnova neizvjesnosti procjene (nastavak)

Deprecijacija i amortizacija i primijenjene stope deprecijacije i amortizacije

Obračun deprecijacije i amortizacije i stope deprecijacije i amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Banka procjenjuje ekonomski korisni vijek trajanja na osnovi trenutnih predviđanja.

4. STRANA VALUTA U GOTOVINI

Stranu valutu u gotovini predstavlja:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Gotovina u trezorima u valutama:		
- EUR	194.768	128.440
- CHF	40	39
- USD	21	21
- GBP	17	20
UKUPNO	194.846	128.520

5. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Analiza oročenih depozita i depozita po viđenju kod inozemnih banaka prema valutama, dana je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Oročeni depoziti:		
- EUR	2.265.332	-
	2.265.332	-
Depoziti po viđenju:		
- EUR	699.285	1.001.986
- USD	4.286	1.606
- Ostale valute	1.494	43
	705.065	1.003.635
UKUPNO	2.970.397	1.003.635

Oročeni depoziti kod inozemnih banaka analizirani prema preostaloj ročnosti, dani su kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Do mjesec dana	742.008	-
Od jednog do dva mjeseca	644.529	-
Od dva do tri mjeseca	683.351	-
Od četiri do dvanaest mjeseci	195.444	-
UKUPNO	2.265.332	-

5. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Tijekom 2016. godine kamatne stope na depozite po viđenju su se kretale u rasponu od (0,68%) do (0,20%) godišnje (2015.: od (0,50%) do 0,21% godišnje), kamatne stope na oročene depozite su se kretale u rasponu od (0,54%) do (0,34%) godišnje (2015.: od 0,01% do 0,03% godišnje).

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju negativnu obračunanu kamatu u iznosu od (1.679) tisuća KM na dan 31. prosinca 2016. godine (2015.: uključivali su negativnu obračunanu kamatu u iznosu od (110) tisuća KM).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite je iznosila (0,39%) (2015.: (0,08%)).

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti banke u koju su investirani, dana je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Središnje banke	1.855.646	783.544
Komercijalne banke	1.114.751	220.091
UKUPNO	2.970.397	1.003.635

Zemljopisna analiza depozita kod inozemnih banaka može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Njemačka		
Oročeni depoziti	664.357	-
Depoziti po viđenju	329.620	630.582
	993.977	630.582
Luksemburg		
Oročeni depoziti	624.880	-
Depoziti po viđenju	293.192	293.307
	918.072	293.307
Švicarska		
Oročeni depoziti	586.048	-
Depoziti po viđenju	4.180	1.531
	590.228	1.531
Nizozemska		
Oročeni depoziti	390.047	-
Depoziti po viđenju	-	-
	390.047	-
Francuska		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	78.073	78.215
	78.073	78.215
Ukupno oročeni depoziti	2.265.332	-
Ukupno depoziti po viđenju	705.065	1.003.635
UKUPNO	2.970.397	1.003.635

6. FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Financijska imovina raspoloživa za prodaju predstavlja kvalitetne dužničke vrijednosne papire sa visokim stupnjem utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do BBB (Fitch). Portfelj se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira sa fiksnom kamatnom stopom, koje izdaju vlade stranih država. Financijska imovina raspoloživa za prodaju denominirana je u EUR.

Struktura financijske imovine raspoložive za prodaju je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dužnički vrijednosni papiri	4.986.018	6.096.823
Obračunana kamata	39.811	49.049
UKUPNO	5.025.829	6.145.872

Prosječna stopa efektivnog prinosa na financijsku imovinu raspoloživu za prodaju iznosila je 0,48% (2015.: 0,76%).

Zemljopisna analiza financijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2015.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	1.136.535	22,61	953.567	15,52
<i>Belgija</i>	1.011.011	20,12	589.354	9,59
<i>Španjolska</i>	900.412	17,92	1.701.072	27,68
<i>Italija</i>	585.423	11,64	1.363.912	22,18
<i>Njemačka</i>	541.175	10,77	531.970	8,66
<i>Austrija</i>	438.424	8,72	341.098	5,55
<i>Finska</i>	229.082	4,56	232.366	3,78
<i>Holandija</i>	177.704	3,54	426.402	6,94
<i>Slovačka</i>	6.063	0,12	6.131	0,10
UKUPNO	5.025.829	100,00	6.145.872	100,00

Analiza promjena pravične vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. siječnja	6.145.872	4.955.537
Kupovine tijekom godine	4.342.772	7.418.276
Prodaje tijekom godine	(330.016)	(1.294.539)
Prihod od kamata priznan tijekom godine (Bilješka 18)	17.194	20.777
Naplaćena glavnica i kamata	(5.203.667)	(4.975.016)
Usklađivanje pravične vrijednosti	53.674	20.837
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	5.025.829	6.145.872

Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju iznosili su 8.383 tisuće KM u 2016. godini (2015.: 24.266 tisuća KM).

7. MONETARNO ZLATO

Banka drži monetarno zlato na računu u banci u Švicarskoj, a fizički je locirano u trezoru u Bank of England. Vrijednost monetarnog zlata na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 205.102 tisuće KM, što predstavlja 96.000,000 unci zlata po vrijednosti od 2.136 KM po unci (2015.: 182.315 tisuća KM, što je predstavljalo 96.000,000 unci zlata po vrijednosti od 1.899 KM po unci).

7. MONETARNO ZLATO (NASTAVAK)

Analiza promjena pravične vrijednosti monetarnog zlata može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM

	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. siječnja	182.315	182.750
Kupovine tijekom godine	-	-
- Promjene u cijeni zlata	14.307	(22.418)
- Dobici od tečajnih razlika po osnovi konverzije USD / KM	8.480	21.983
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	205.102	182.315

8. ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

Sva ulaganja koja se drže do dospijeća imaju kreditni rejting od AAA do BBB (Fitch) i denominirana su u EUR.

Struktura ulaganja koja se drže do dospijeća je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dužnički vrijednosni papiri	1.124.596	1.134.453
Obračunana kamata	7.732	7.738
UKUPNO	1.132.328	1.142.191

Prosječna stopa efektivnog prinosa na ulaganja koja se drže do dospijeća iznosila je 1,01% (2015.:0,96%).

Zemljopisna analiza ulaganja koja se drže do dospijeća može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2015.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
<i>Francuska</i>	321.083	28,36	322.089	28,20
<i>Italija</i>	221.688	19,57	226.894	19,86
<i>Belgija</i>	204.721	18,08	205.831	18,02
<i>Finska</i>	181.263	16,01	181.877	15,92
<i>Austrija</i>	162.106	14,32	162.938	14,27
<i>Nizozemska</i>	41.467	3,66	42.562	3,73
UKUPNO	1.132.328	100,00	1.142.191	100,00

Analiza promjena u ulaganjima koja se drže do dospijeća može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM

	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. siječnja	1.142.191	428.560
Kupovine tijekom godine	-	720.508
Prihod od kamata priznan tijekom godine (Bilješka 18)	11.532	7.567
Naplaćena glavnica i kamata	(21.395)	(14.444)
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	1.132.328	1.142.191

9. OSTALA AKTIVA

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Aktivna vremenska razgraničenja	1.306	1.080
Potraživanja od domaćih banaka	1.036	943
Numizmatičke zbirke	885	772
Žiro računi	640	252
Kreditni uposlenima	378	518
Ostala razna aktiva	376	387
Avansi	5	3
Potraživanja od djelatnika po osnovi manjka gotovog novca	600	600
Umanjeno za: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(600)	(600)
UKUPNO	4.626	3.955

Na dan 31. prosinca 2016. godine, aktivna vremenska razgraničenja uključuju troškove u iznosu od 141 tisuće KM nastalih po osnovi proizvodnje kovanica (31. prosinca 2015.: 740 tisuća KM nastalih po osnovi proizvodnje novčanica i kovanica). Kako je objašnjeno u Bilješci 3.13, ovi troškovi se početno razgraničavaju i postupno amortiziraju kroz razdoblje od 3 godine.

Ostala aktiva uključuje potraživanje od djelatnika u iznosu od 600 tisuća KM koje se odnosi na manjak gotovog novca na datume izvješćivanja. Vrijednost ovog potraživanja je potpuno umanjena. Ovo potraživanje se odnosi na pronevjeru od strane djelatnika Centralne banke Bosne i Hercegovine izvršenu u trezoru Glavne jedinice Sarajevo, Centralne banke Bosne i Hercegovine. Pronevjera je otkrivena 8. prosinca 2014. godine

10. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

U tisućama KM	Softver i druga nematerijalna imovina	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Ostalo	Investicije u tijeku	UKUPNO
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2015.	13.700	42.987	24.089	1.826	930	323	83.855
Nabavke	451	5	311	1	16	106	890
Otpisi	-	-	(830)	-	(2)	-	(832)
Transferi	68	-	246	-	1	(315)	-
Na dan 31. prosinca 2015.	14.219	42.992	23.816	1.827	945	114	83.914
Nabavke	147	-	800	-	9	1.808	2.764
Otpisi	(103)	-	(2.040)	-	(34)	-	(2.177)
Transferi	-	-	48	-	-	(48)	-
Na dan 31. prosinca 2016.	14.263	42.992	22.624	1.827	920	1.874	84.500
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. siječnja 2015.	13.045	3.110	19.327	1.591	592	-	37.665
Trošak amortizacije	265	506	1.331	90	58	-	2.250
Otpisi	-	-	(828)	-	(2)	-	(830)
Na dan 31. prosinca 2015.	13.310	3.616	19.830	1.681	648	-	39.085
Trošak amortizacije	307	506	1.189	57	54	-	2.113
Otpisi	(103)	-	(2.037)	-	(33)	-	(2.173)
Na dan 31. prosinca 2016.	13.514	4.122	18.982	1.738	669	-	39.025
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2016.	909	39.376	3.986	146	297	114	44.828
Na dan 31. prosinca 2016.	749	38.870	3.642	89	251	1.874	45.475

Na datume 31. prosinca 2016. i 2015. godine Banka nije imala nikakvih terećenja po osnovi svojih nekretnina, opreme i nematerijalne imovine.

11. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
<i>Vlasnički vrijednosni papiri</i>		
Dionice Banke za međunarodne namire (BIS) Bazel (Bilješka 17)	27.803	27.803
Dionice SWIFT-a	10	10
UKUPNO	27.813	27.813

Vlasnički vrijednosni papiri se sastoje od običnih dionica Banke za međunarodne namire (u daljem tekstu: BIS) po nominalnoj vrijednosti od 5.000 SDR po dionici (plaćenih u iznosu od 25% njihove nominalne vrijednosti). Dionice BIS-a i SWIFT-a predstavljaju nekotirane vlasničke instrumente čija pravična vrijednost se ne može pouzdano odrediti i stoga se evidentiraju po trošku stjecanja.

Dionice SWIFT-a se sastoje od dvije obične dionice i njihova ukupna vrijednost je 10 tisuća KM.

Tijekom godine Banka je primila dividende od BIS-a u iznosu od 562 tisuće KM (2015: 586 tisuće KM) (Bilješka 21).

12. GOTOV NOVAC U OPTJECAJU

Gotov novac u optjecaju se može analizirati na sljedeći način:

U tisućama KM	2016.	2015.
Gotov novac stavljen u optjecaj – početno stanje 1. siječnja	3.499.468	3.210.508
Povećanje gotovog novca u optjecaju tijekom godine	567.336	288.960
Gotov novac stavljen u optjecaj – ukupno stanje 31. prosinca	4.066.804	3.499.468

Od valute stavljene u optjecaj u ukupnom iznosu od 4.066.804 tisuće KM sa 31. prosincom 2016. godine, 605 tisuća KM stavljeno je u optjecaj izvan Bosne i Hercegovine (2015.: 605 tisuća KM od 3.499.468 tisuća KM).

		31. prosinca 2016.		31. prosinca 2015.	
	Nominalna vrijednost	Kom.	Vrijednost u tisućama KM	Kom.	Vrijednost u tisućama KM
Kovanice	0,05	58.005.994	2.900	52.262.527	2.613
Kovanice	0,10	90.219.478	9.022	83.943.760	8.394
Kovanice	0,20	65.465.345	13.093	60.740.117	12.148
Kovanice	0,50	31.728.243	15.864	29.558.189	14.779
Kovanice	1	44.751.826	44.752	41.870.560	41.871
Kovanice	2	12.654.299	25.309	11.578.832	23.158
Kovanice	5	9.212.158	46.061	8.509.335	42.547
Novčanice	10	10.635.610	106.356	9.894.614	98.946
Novčanice	20	8.483.902	169.678	7.947.931	158.959
Novčanice	50	18.230.190	911.510	16.590.165	829.508
Novčanice	100	19.475.164	1.947.515	17.141.506	1.714.150
Novčanice	200	3.873.719	774.744	2.761.975	552.395
UKUPNO		372.735.928	4.066.804	342.799.511	3.499.468

13. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	4.268.467	4.063.249
Računi rezervi organizacijskih dijelova Banke	640	252
Posebni depoziti komercijalnih banaka – blokirana sredstva	36	36
UKUPNO	4.269.143	4.063.537

Depoziti domaćih komercijalnih banaka služe za ispunjavanje obveza prema obveznim rezervama, za poravnanje platnih zaduženja i za transakcije između komercijalnih banaka i Centralne banke Bosne i Hercegovine. Na dan 31. prosinca 2016. godine ukupan iznos od 4.268.467 tisuća KM predstavlja depozite 24 banaka (2015.: Iznos od 4.063.249 tisuća KM predstavljao je depozite 27 banaka).

Kamata na depozite domaćih komercijalnih banaka je obračunana u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i nije obračunavana u razdoblju 01/01/2015-30/06/2016, a u razdoblju 01/07/2016-31/12/2016 obračunavana je na iznos viška iznad obvezne rezerve. Promjene u politici obračunavanja kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka tijekom izvještajnih razdoblja prikazane su u Bilješci 18.

Depoziti banaka uključuju negativnu obračunanu kamatu u iznosu od (376) tisuća KM na dan 31. prosinca 2016. godine (31. prosinac 2015: nisu uključivali obračunanu kamatu).

14. DEPOZITI VLADE I OSTALIH DEPONENATA

Struktura depozita Vlade i ostalih deponenata prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Depoziti za proračun institucija BiH	460.478	344.709
Depoziti ostalih vlada i vladinih institucija	77.940	105.137
Depoziti javnih institucija	51.968	51.743
Depozitni račun po transakcijama Međunarodnog monetarnog fonda	6	5
UKUPNO	590.392	501.594

15. REZERVIRANJA ZA OBVEZE I TROŠKOVE

Rezerviranja za obveze i troškove se odnose na rezerviranja za otpremnine uposlenim i rezerviranja za potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova.

Sudski sporovi

Banka se pojavljuje kao tužena strana u nekoliko sudskih procesa koji proizlaze iz njezina poslovanja. Banka osporava te tužbe i na osnovu pravnog savjeta smatra da isti neće dovesti do drugih materijalno značajnih obveza, osim za iznos od 150 tisuća KM koji je već rezerviran (Bilješka 23).

Promjene u rezerviranjima za obveze i troškove prikazane su u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2016.	2015.
Početno stanje na dan 1. siječnja	1.452	1.294
Isplaćene otpremnine	(60)	(183)
Neto trošak u bilanci uspjeha (Bilješka 22)	69	341
Rezerviranja za obveze uposlenim	1.461	1.452
Rezerviranja za sudske sporove (Bilješka 23)	150	-
Stanje na dan 31. prosinca	1.611	1.452

16. OSTALE OBVEZE

Struktura ostalih obveza dana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Obveze po osnovi raspodjele dobiti u državni proračun (Bilješka 24)	8.437	18.827
MMF- ovi računi broj 1 i 2 (Bilješka 29)	1.711	1.095
Dobavljači	1.493	752
Obveze prema uposlenima	943	1.346
Odloženi prihod	416	617
Depoziti Svjetske banke	447	232
Ukalkulirani troškovi i ostala pasiva	229	258
UKUPNO	13.676	23.127

17. KAPITAL I REZERVE

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Početni kapital	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	537.892	532.267
Ostale rezerve	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	111.597	66.307
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	(38.357)	(61.145)
UKUPNO	667.432	593.729

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine uplaćen 12. lipnja 1998. godine.

Generalne rezerve (zadržana dobit)

Generalne rezerve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Banke od početka njenog rada, 11. kolovoza 1997. godine.

Ostale rezerve

Ostale rezerve se odnose na:

- rezerve od donacija u iznosu od 3.497 tisuća KM, i odnose se na novčane donacije primljene od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine. Status ovih rezervi je reguliran Odlukom Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja rezervama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine.
- sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 tisuće KM i odnose se na dionice Banke kod Banke za međunarodne namire (BIS) Bazel (vidjeti Bilješku 11).

Rezerve pravične vrijednosti

Rezerve pravične vrijednosti čine nerealizirani dobiti ili gubici koji nastaju kao rezultat obračuna pravične vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata.

18. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2016.	2015.
Prihod od kamata ostvaren po osnovi:		
- financijske imovine raspoložive za prodaju (Bilješka 6)	17.194	20.777
- ulaganja koja se drže do dospelosti (Bilješka 8)	11.532	7.567
- depozita kod inozemnih banaka	11	128
- ostalo	3	3
	28.740	28.475
Efekti negativne kamatne stope od kamatonosne financijske imovine po osnovi:		
- oročenih depozita kod inozemnih banaka	(6.138)	-
- depozita po viđenju kod inozemnih banaka	(2.427)	(1.098)
	(8.565)	(1.098)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	2.169	-
Neto prihod od kamata	22.344	27.377

Osnovicu za obračun kamata na depozite komercijalnih banaka čine ukupni depoziti komercijalnih banaka na računima rezervi u obračunskom razdoblju, koji se sastoje od iznosa obveznih rezervi i viška iznad obveznih rezervi.

U razdoblju 01/01/2015.-30/06/2016. godine osnovicu za obračun obvezne rezerve komercijalnih banaka činili su depoziti i pozajmljena sredstva, osim sredstava pozajmljenih od nerezidenata i sredstava koja entitetske vlade plasiraju u razvojne projekte.

Stope depozita i pozajmljenih sredstava koji su činili osnovicu za obračun obveznih rezervi u razdoblju 01/01/2015.-30/06/2016. godine iznosile su kako slijedi:

	(u %)
Kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva	10,00
Dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva	7,00

Do 30. travnja 2015. godine na iznos obveznih rezervi obračunavala se kamatna stopa koja iznosi 70% od stope koja se utvrđuje na osnovi ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana, a na višak iznad obveznih rezervi obračunavala se kamatna stopa koja iznosi 90% od stope koja se utvrđuje na osnovi ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana. U razdoblju 01/01/2015.-30/06/2016. godine na navedene stavke nije se obračunavala kamata ukoliko Banka nije investirala sredstva u depozite do mjesec dana uslijed izostanka mogućnosti da na tržištu ostvari pozitivnu kamatnu stopu na ovaj vid ulaganja ili ukoliko je iz bilo kojeg razloga Banka ostvarila prosječnu negativnu kamatnu stopu na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. svibnja 2015. godine na iznos obveznih rezervi obračunavala se naknada koja se dobije kao prosjek EONIA-e koji je u istom razdoblju zabilježen na tržištu umanjeno za 10 bazičnih bodova ili minimum nula, u slučaju da prosjek EONIA-e umanjeno za 10 bazičnih bodova ima negativnu vrijednost, a na višak iznad obveznih rezervi obračunavala se nulta stopa naknade.

Od 1. srpnja 2016. godine osnovicu za obračun obvezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju Banka primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne rezerve.

18. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA (NASTAVAK)

Na iznos sredstava obvezne rezerve Banka ne obračunava naknadu dok se na iznos sredstava iznad obvezne rezerve obračunava naknada koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Europska središnja banka na depozite komercijalnih banaka.

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa na oročena sredstva i sredstva na tekućim računima, a koje se u skladu s aktualnim tržišnim uvjetima nisu mogle izbjeći.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava iznad obvezne rezerve, a koja je u razdoblju 01/07-31/12/2016. godine iznosila (0,20%).

19. PRIHOD I RASHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2016.	2015.
Prihod od provizija i naknada:		
- od domaćih komercijalnih banaka	9.592	8.692
- od usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	480	496
	10.072	9.188
Rashod od provizija i naknada:		
- transakcije sa bankama u inozemstvu	(533)	(619)
	(533)	(619)
Neto prihod od provizija i naknada	9.539	8.569

20. NETO DOBICI OD TEČAJNIH RAZLIKA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2016.	2015.
Prihodi od tečajnih razlika	1.078	1.906
Troškovi od tečajnih razlika	(1.018)	(1.048)
Neto dobici	60	858

21. OSTALI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2016.	2015.
Prihod od dividende (Bilješka 11)	562	586
Prihod od donacija	218	122
Ostali prihodi	791	107
UKUPNO	1.571	815

22. TROŠKOVI OSOBLJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2016.	2015.
Plaće	10.543	11.375
Porezi i doprinosi	6.013	6.516
Ostala primanja uposlenih	2.304	2.201
Troškovi rezerviranja (Bilješka 15)	69	341
UKUPNO	18.929	20.433

Troškovi uposlenih uključuju 3.541 tisuću KM (2015.: 3.775 tisuća KM) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje Bosne i Hercegovine. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće. Na dan 31. prosinca 2016. godine Banka je imala 361 uposlenog djelatnika (2015.: 354 uposlena djelatnika).

23. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2016.	2015.
Troškovi održavanja	2.587	2.340
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica	599	1.563
Ostali administrativni i operativni troškovi	3.607	3.921
UKUPNO	6.793	7.824

Ostali administrativni i operativni troškovi uključuju i troškove povezane sa rezerviranjima po osnovi sudskih sporova u iznosu od 150 tisuća KM (2015: Banka nije imala troškove po osnovi rezerviranja za sudske sporove).

24. RASPODJELA DOBITI

Raspodjela neto dobiti Banke vrši se suglasno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Odredbama citiranog zakona definirani su kriteriji raspodjele čiste dobiti, po kojima Banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za proračun Bosne i Hercegovine, ukoliko zadovolji kriterij da iznos početnog kapitala i generalnih rezervi (zadržane dobiti) bude jednak ili veći od 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2016. godini iznosio je 6,24% (2015.: 6,75%). Suglasno odluci Upravnog vijeća 60% neto dobiti za financijsku 2016. godinu u iznosu od 8.437 tisuća KM (2015.: 18.827 tisuća KM) raspoređeno je državnom proračunu, a 40%, odnosno iznos od 5.625 tisuća KM usmjeren je u generalne rezerve (zadržanu dobit) Banke (2015.: 12.551 tisuća KM).

2016.

Prije raspodjele dobiti

Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	(u tisućama KM) 8.926.339
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	557.267
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,24%

24. RASPODJELA DOBITI (NASTAVAK)

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	14.062
Raspodjela dobiti u državni proračun	8.437
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	5.625

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	562.892
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,31%

2015.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	8.064.599
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	544.716
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,75%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	31.378
Raspodjela dobiti u državni proračun	18.827
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	12.551

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	557.267
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,91%

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvješća o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Devizni depoziti sa rokom dospijeca do tri mjeseca ili kraće, od datuma stjecanja	2.069.888	-
Devizni depoziti po viđenju	705.065	1.003.635
Strana valuta u gotovini	194.846	128.520
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	3.778
Žiro računi	640	252
UKUPNO	2.973.081	1.136.185

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA

Banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim osobama. Imajući u vidu da je Banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara BiH, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim osobama. Pored toga, Banka smatra da ima neposredni odnos povezane osobe sa članovima upravljačke strukture, bliskim članovima obitelji članova upravljačke strukture, i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem članova upravljačke strukture i bliskih članova njihovih obitelji.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u sljedećim tablicama:

U tisućama KM

2016.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	502.124	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje				
Bosne i Hercegovine	-	22.839	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	23.288	-	-
UKUPNO	-	548.251	-	-

U tisućama KM

2015.	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	412.719	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje				
Bosne i Hercegovine	-	8.508	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	18.972	-	-
UKUPNO	-	440.199	-	-

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Ukupne naknade ključnim članovima upravljačke strukture (članovi Uprave i Upravnog vijeća) u 2016. godini iznosile su 898 tisuća KM, od čega se 562 tisuće KM odnosilo na plaće i ostale naknade, a 336 tisuće KM na poreze i doprinose (u 2015. godini ukupan iznos od 988 tisuća KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 620 tisuća KM, a 368 tisuća KM na poreze i doprinose).

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Osnovni financijski rizici kojima je Banka izložena su sljedeći:

- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik i
- Kreditni rizik.

Ova napomena daje informacije o izloženosti Banke prema svakom od gorenavedenih rizika, kao i ciljeve, politike i procedure Banke za mjerenje i upravljanje rizicima.

S obzirom da je glavna svrha Banke održanje monetarne stabilnosti u Bosni i Hercegovini, okvir financijskog rizika razlikuje se od okvira komercijalnih banaka. Većina financijskog rizika koji se javlja u Banci povezan je s upravljanjem deviznim rezervama i operacijama na financijskom tržištu.

Banka nastoji održati efikasan sustav kontrole i upravljanja rizicima kako bi identificirala, djelovala, nadzirala i upravljala izloženostima riziku. Upravljanje rizikom i procjena obujma prihvatljivog rizika je kontinuirani proces i konstitutivni element poslovne strategije Banke. Instrumentima poslovne politike i kontrolnim mehanizmima preko razina Upravnog vijeća Banke, Uprave, Revizijskog komiteta i Investicijskog komiteta Banke osigurava se kompletnost u upravljanju rizicima. Držanje deviznih rezervi u konvertibilnoj valuti po režimu fiksnih tečajeva, investiranje u depozite na kratki rok sa fiksnom kamatnom stopom u inozemne banke sa visokim kreditnim rejtingom i u kvalitetne vrijednosne papire su temeljni principi upravljanja rizikom likvidnosti, deviznim rizikom, kamatnim rizikom i kreditnim rizikom.

27.1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzom likvidiranju dijela aktive, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uvjeti nepovoljni i također, kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena. Likvidna aktiva se definiše kao ona aktiva čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcione troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obvezu garantiranja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost treba biti obezbijeđena ročnom usklađenošću deviznih rezervi Banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog financijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

Analiza ročnosti

Ročnost finansijskih obveza Banke na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine prikazana je u tablicama u nastavku na osnovu preostalog ugovornog dospjeća od datuma izvješćivanja.

Gotov novac u optjecaju je raspoređen u razdoblje do tri mjeseca.

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. prosinca 2016.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospjeća	Ukupno
Gotov novac u optjecaju	4.066.804	-	-	-	-	4.066.804
Depoziti banaka	4.269.143	-	-	-	-	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	590.392	-	-	-	-	590.392
Ostale finansijske obveze	4.606	8.437	-	-	-	13.043
UKUPNO FINANSIJSKE OBVEZE	8.930.945	8.437	-	-	-	8.939.382

31. prosinca 2015.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospjeća	Ukupno
Gotov novac u optjecaju	3.499.468	-	-	-	-	3.499.468
Depoziti banaka	4.063.537	70	-	-	-	4.063.607
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	501.594	-	-	-	-	501.594
Ostale finansijske obveze	3.431	18.827	-	-	-	22.258
UKUPNO FINANSIJSKE OBVEZE	8.068.030	18.897	-	-	-	8.086.927

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja rizik da će promjene cijena na tržištu, kao što su kamatne stope, cijene kapitala i tečaj stranih valuta utjecati na prihode Banke ili na vrijednost ulaganja u financijske instrumente. Cilj upravljanja tržišnim rizicima jeste kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, kako bi se optimizirao povrat.

27.2.1. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Ovo je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata usljed promjena u deviznim tečajevima. Izloženost deviznom riziku proizlazi iz aktivnosti vezanih za depozite i investicije.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Banka osigurava strogim poštivanjem odredaba Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Smjernica Centralne banke o investiranju deviznih rezervi.

Navedenim aktima su točno definirani limiti držanja aktive i pasive u svakoj stranoj valuti. Najveći dio novčane aktive drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama podložnim promjenama tržišnog tečaja ne smije prelaziti 50% ukupnog iznosa kapitala i rezervi Banke.

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015.

31. prosinca 2016.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	194.768	21	57	-	194.846
Depoziti kod inozemnih banaka	2.964.617	4.286	1.494	-	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	2.642	-	2.642
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	-	-	-	5.025.829
Monetarno zlato	-	205.102	-	-	205.102
Ulaganja koja se drže do dospijeća	1.132.328	-	-	-	1.132.328
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala financijska aktiva	-	-	-	2.217	2.217
Ukupno financijska aktiva	9.317.552	209.409	4.193	30.020	9.561.174
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	-	-	-	4.269.143	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	590.392	590.392
Ostale financijske obveze	483	3	39	12.518	13.043
Ukupno financijske obveze	483	3	39	8.938.857	8.939.382
NETO DEVIZNA POZICIJA	9.317.069	209.406	4.154	(8.908.837)	621.792

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. prosinca 2015.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	128.440	21	59		128.520
Depoziti kod inozemnih banaka	1.001.986	1.606	43	-	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	3.778	-	3.778
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.145.872	-	-	-	6.145.872
Monetarno zlato	-	182.315	-	-	182.315
Ulaganja koja se drže do dospelosti	1.142.191	-	-	-	1.142.191
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ostala finansijska aktiva	-	-	-	1.876	1.876
Ukupno finansijska aktiva	8.418.499	183.942	3.880	29.679	8.636.000
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Depoziti banaka	-	-	-	4.063.537	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	501.594	501.594
Ostale finansijske obveze	506	3	1	21.748	22.258
Ukupno finansijske obveze	506	3	1	8.086.347	8.086.857
NETO DEVIZNA POZICIJA	8.417.993	183.939	3.879	(8.056.668)	549.143

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.1.1. Devizni rizik - Analiza osjetljivosti

Banka nije izložena riziku promjene tečaja EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je konvertibilna marka vezana za EUR po tečaju 1 EUR : 1,95583 KM.

U analizu osjetljivosti su uključene monetarne stavke denominirane u stranoj valuti na datum izvješća o finansijskom položaju, te je promatrana promjena njihove vrijednosti na kraju razdoblja izvješćivanja koje utječe na bilancu uspjeha i kapital, uz pretpostavljene promjene tečaja. Sljedeća tablica prikazuje analizu osnovnih valutnih izloženosti Banke. Pozitivan iznos ukazuje na povećanje u bilanci uspjeha, odnosno povećanje kapitala ukoliko KM oslabi, odnosno ojača u odnosu na relevantnu valutu.

2016.	USD	SDR	Ostalo
u tisućama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na dobit ili gubitak	129/(129)	53/(53)	30/(30)
2015.	USD	SDR	Ostalo
u tisućama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na dobit ili gubitak	49/(49)	76/(76)	2/(2)
2016.	USD	SDR	Ostalo
u tisućama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na kapital	6.153/(6.153)	0/(0)	0/(0)
2015.	USD	SDR	Ostalo
u tisućama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na kapital	5.469/(5.469)	0/(0)	0/(0)

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**27.2. Tržišni rizik (nastavak)****27.2.2. Kamatni rizik**

Izloženost Banke tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrirana u investicijskom portfelju. Poslovanje Banke je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Banka je izložena kamatnom riziku prilikom investiranja deviznih rezervi. Banka upravlja investicijskim portfeljem sa ciljem minimiziranja kamatnog rizika. Investicije nose različite kamatne stope, ovisno o razdoblju investiranja, uz maksimalan rok investiranja od jedne godine za depozite i deset godina za vrijednosne papire.

Sljedeća tablica prikazuje izloženost Banke kamatnom riziku na kraju godine.

31. prosinca 2016.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	194.846	194.846
Depoziti kod inozemnih banaka	2.776.632	195.444	-	-	(1.679)	2.970.397
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	-	-	-	-	2.642
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.097.594	2.888.424	-	-	39.811	5.025.829
Monetarno zlato	-	-	-	-	205.102	205.102
Ulaganja koja se drže do dospelja	116.689	1.007.907	-	-	7.732	1.132.328
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala financijska aktiva	37	111	195	61	1.813	2.217
Ukupno financijska aktiva	4.993.594	4.091.886	195	61	475.438	9.561.174
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	4.066.804	4.066.804
Depoziti banaka	2.039.880	-	-	-	2.229.263	4.269.143
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	-	590.392	590.392
Ostale financijske obveze	-	-	-	-	13.043	13.043
Ukupno financijske obveze	2.039.880	-	-	-	6.899.502	8.939.382
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	2.953.714	4.091.886	195	61	(6.424.064)	621.792

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinca 2015.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	128.520	128.520
Depoziti kod inozemnih banaka	1.003.745	-	-	-	(110)	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	3.778	-	-	-	-	3.778
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.748.514	3.348.309	-	-	49.049	6.145.872
Monetarno zlato	-	-	-	-	182.315	182.315
Ulaganja koja se drže do dospelosti	120.759	1.013.693	-	-	7.739	1.142.191
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ostala finansijska aktiva	38	114	277	133	1.314	1.876
Ukupno finansijska aktiva	3.876.834	4.362.116	277	133	396.640	8.636.000
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Depoziti banaka	1.508.789	-	-	-	2.554.748	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	5	-	-	-	501.589	501.594
Ostale finansijske obveze	-	-	-	-	22.258	22.258
Ukupno finansijske obveze	1.508.794	-	-	-	6.578.063	8.086.857
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	2.368.040	4.362.116	277	133	(6.181.423)	549.143

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.2.1. Kamatni rizik - Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti urađena je na osnovi izloženosti kamatnim stopama za finansijsku imovinu i finansijske obveze na datum izvješća o finansijskom položaju i pretpostavljene promjene kamatnih stopa koja se događa na početku finansijske godine i zadržava kroz izvještajno razdoblje.

Sljedeća tablica predstavlja analizu osjetljivosti izloženosti Banke promjenama kamatnih stopa osnovnih valuta temeljenu na analizi osjetljivosti u rasponu od +10/-10 bp (2015.: +5/-5 bp) u ovisnosti o valuti (koje predstavljaju ocjenu Banke o mogućim promjenama kamatnih stopa). Pozitivan iznos pokazuje povećanje u bilanci uspjeha, odnosno povećanje kapitala, usljed pretpostavljenog scenarija viših, odnosno nižih kamatnih stopa u odnosu na one važeće na datume izvješćivanja.

2016. u tisućama KM	KM +10/-10bp	EUR +10/-10bp	SDR +10/-10bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na dobit ili gubitak	(2.229)/2.229	(14.322)/14.418	3/(3)
2015. u tisućama KM	KM +1/-1bp	EUR +5/-5bp	SDR +1/-1bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na dobit ili gubitak	(151)/151	(8.211)/8.238	0/(0)
2016. u tisućama KM	KM +10/-10bp	EUR +10/-10bp	SDR +10/-10bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(658)/663	0/(0)
2015. u tisućama KM	KM +1/-1bp	EUR +5/-5bp	SDR +1/-1bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(180)/181	0/(0)

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik nastanka financijskog gubitka za Banku ukoliko ugovorna strana vezano za financijski instrument ne ispunji svoje ugovorne obveze i za Banku proizilazi iz ulaganja u depozite u drugim bankama i ulaganja u vrijednosne papire (devizne rezerve). Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se putem odabira ugovornih strana visokog kreditnog rejtinga, ograničenjem roka, kontroliranjem obujma i dinamike investiranja. Kreditni rejtingi se kontinuirano prate na dnevnoj osnovi.

Za sredstva koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, Banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnove plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (vidjeti Bilješku 29).

27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika

Banka je izložena kreditnom riziku kroz stavke financijskih izvješća koji zadovoljavaju definiciju njene financijske aktive

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije kolaterala ili drugog založnog sredstva

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku po tipovima financijske aktive:

U tisućama KM	Maksimalna izloženost	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Knjigovodstveni iznos		
Strana valuta u gotovini	194.846	128.520
Depoziti kod inozemnih banaka	2.970.397	1.003.635
Specijalna prava vučenja u		
Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	3.778
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	6.145.872
Monetarno zlato	205.102	182.315
Ulaganja koja se drže do dospjeća	1.132.328	1.142.191
Ostala ulaganja	27.813	27.813
Ostala financijska aktiva	2.217	1.876
UKUPNO	9.561.174	8.636.000

Banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika, budući da Banka investira svoja sredstva kod partnera sa najvišim kreditnim rejtingom.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Banka nema sredstava koja su dospjela, ili im je umanjena vrijednost.

Koncentracija kreditnog rizika

Ukupni depoziti Banke kod inozemnih banaka sa stanjem na dan 31. prosinca 2016. godine iznose 2.970.397 tisuća KM (2015.: 1.003.635 tisuća KM). Najveći iznos tih sredstava investiran je u dvije inozemne banke sa pojedinačnom koncentracijom koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke (u 2015. godini nije bilo inozemnih banaka kod kojih pojedinačna koncentracija prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke).

Pojedinačna koncentracija kreditnog rizika koja prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke:

Rejting	31. prosinac 2016.			31. prosinac 2015.		
	u tisućama KM	%		u tisućama KM	%	
AAA	918.072	30,91	-	-	-	-
AAA	859.501	28,94	-	-	-	-

Najveća individualna izloženost riziku na dan 31. prosinca 2016. godine iznosila je 918.072 tisuća KM (2015.: 412.022 tisuće KM).

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**27.3. Kreditni rizik (nastavak)****27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)****Koncentracija prema kreditnom rejtingu**

Tablica u prilogu predstavlja analizu Bančine koncentracije kreditnog rizika za njenu financijsku imovinu na dan 31. prosinca 2016. godine (u tisućama KM).

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inozemnih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospeljeća	Ostala ulaganja	Ostala financijska aktiva	UKUPNO
AAA	-	2.363.620	-	718.879	-	41.467	-	-	3.123.966
AA+	-	-	-	667.506	-	343.369	-	-	1.010.875
AA	-	78.073	-	1.136.535	-	321.083	-	-	1.535.691
AA-	-	390.047	-	1.011.011	-	204.721	-	-	1.605.779
A+	-	-	-	6.063	-	-	-	-	6.063
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	134.477	-	-	-	-	-	-	134.477
II ¹	-	4.180	2.642	-	205.102	-	27.813	-	239.737
BBB+	-	-	-	900.412	-	-	-	-	900.412
BBB	-	-	-	585.423	-	221.688	-	-	807.111
Bez rejtinga	194.846	-	-	-	-	-	-	2.217	197.063
UKUPNO	194.846	2.970.397	2.642	5.025.829	205.102	1.132.328	27.813	2.217	9.561.174

Tablica u prilogu predstavlja analizu Bančine koncentracije kreditnog rizika za njenu financijsku imovinu na dan 31. prosinca 2015. godine (u tisućama KM).

Kreditni rejting	Strana valuta u gotovini	Depoziti kod inozemnih banaka	Specijalna prava vučenja kod MMF-a	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Monetarno zlato	Ulaganja koja se drže do dospeljeća	Ostala ulaganja	Ostala financijska aktiva	UKUPNO
AAA	-	783.544	-	1.190.738	-	224.439	-	-	2.198.721
AA+	-	-	-	341.098	-	162.938	-	-	504.036
AA	-	-	-	1.542.920	-	527.920	-	-	2.070.840
AA-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A+	-	-	-	6.131	-	-	-	-	6.131
A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A-	-	208.750	-	-	-	-	-	-	208.750
II ²	-	1.531	3.778	-	182.315	-	27.813	-	215.437
BBB+	-	9.810	-	1.701.072	-	-	-	-	1.710.882
BBB	-	-	-	1.363.913	-	226.894	-	-	1.590.807
Bez rejtinga	128.520	-	-	-	-	-	-	1.876	130.396
UKUPNO	128.520	1.003.635	3.778	6.145.872	182.315	1.142.191	27.813	1.876	8.636.000

¹ International institutions

² International institutions

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.3. Kreditni rizik (nastavak)

27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Zemljopisna koncentracija

Sljedeća tablica daje informaciju o zemljopisnoj koncentraciji Bančine finansijske imovine na datum 31. prosinca 2016. godine.

U tisućama KM	EU zemlje	Zemlje nečlanice EU	Bosna i Hercegovina	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	194.846	194.846
Depoziti kod inozemnih banaka	2.380.169	590.228	-	2.970.397
SDR kod MMF-a	-	2.642	-	2.642
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	-	-	5.025.829
Monetarno zlato	-	205.102	-	205.102
Ulaganja koja se drže do dospijeca	1.132.328	-	-	1.132.328
Ostala ulaganja	10	27.803	-	27.813
Ostala finansijska aktiva	-	-	2.217	2.217
31. prosinca 2016	8.538.336	825.775	197.063	9.561.174
31. prosinca 2015	8.290.177	215.427	130.396	8.636.000

28. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI**28.1 Pravična vrijednost Bančine financijske imovine i financijskih obveza koji se mjere po pravičnoj vrijednosti na ponavljajućoj razini, iz razdoblja u razdoblje**

Dio Bančine financijske imovine i financijskih obveza mjere se po pravičnoj vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Naredna tablica pruža informacije o tome kako se utvrđuje pravična vrijednost takve financijske imovine i financijskih obveza (s posebnim osvrtom na korištene tehnike vrednovanja i ulazne podatke).

Financijska imovina / Financijske obveze	Pravična vrijednost na dan		Hijerarhija pravične vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ključni ulazni podaci
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.		
1) Financijska imovina raspoloživa za prodaju (vidjeti Bilješku 6)	<p>Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na burzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Francuska – 1.136.535 tisuća KM • Belgija – 1.011.011 tisuća KM • Španjolska – 900.412 tisuća KM • Italija – 585.423 tisuće KM • Njemačka – 541.175 tisuća KM • Austrija – 438.424 tisuće KM • Finska – 229.082 tisuće KM • Nizozemska – 177.704 tisuće KM • Slovačka – 6.063 tisuće KM 	<p>Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na burzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Francuska – 953.567 tisuća KM • Belgija – 589.354 tisuće KM • Španjolska – 1.701.072 tisuće KM • Italija – 1.363.912 tisuće KM • Njemačka – 531.970 tisuća KM • Austrija – 341.098 tisuća KM • Finska – 232.366 tisuća KM • Nizozemska – 426.402 tisuće KM • Slovačka – 6.131 tisuća KM 	Razina 2	Usuglašene cijene – (ponderirani) prosjek kvota više sudionika koji predlažu kvote cjenovnom servisu.
2) Monetarno zlato (vidjeti Bilješku 7)	<p>Plemeniti metali kojima se trguje na burzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švicarska – 205.102 tisuće KM 	<p>Plemeniti metali kojima se trguje na burzama u drugim zemljama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Švicarska – 182.315 tisuća KM 	Razina 1	Cijena koja kotira na aktivnom tržištu

28. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

28.2 Pravična vrijednost Bančine finansijske imovine i finansijskih obveza koji se ne mjere po pravičnoj vrijednosti na ponavljajućoj razini, iz razdoblja u razdoblje (ali za koje se zahtijeva objavljivanje pravične vrijednosti).

S izuzetkom stavki opisanih u sljedećoj tablici, Uprava smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza priznanih u finansijskim izvješćima približno odgovara njihovoj pravičnoj vrijednosti.

U tisućama KM

	31. prosinca 2016.		31. prosinca 2015.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Pravična vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Pravična vrijednost
Financijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- Strana valuta u gotovini	194.846	194.846	128.520	128.520
- Depoziti kod inozemnih banaka	2.970.397	2.963.885	1.003.635	1.001.637
- Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	2.642	2.642	3.778	3.778
<i>Ulaganja koja se drže do dospeljeća</i>				
- Ulaganja koja se drže do dospeljeća	1.132.328	1.185.052	1.142.191	1.157.370
<i>Financijska imovina raspoloživa za prodaju</i>				
- Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.025.829	5.025.829	6.145.872	6.145.872
- Monetarno zlato	205.102	205.102	182.315	182.315
- Ostala ulaganja	27.813	27.813	27.813	27.813
- Ostala finansijska aktiva	2.217	2.217	1.876	1.876
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze držane po amortiziranom trošku:</i>				
- Gotov novac u optjecaju	4.066.804	4.066.804	3.499.468	3.499.468
- Depoziti banaka	4.269.143	4.261.731	4.063.537	4.056.286
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	590.392	589.367	501.594	500.699
- Ostale finansijske obveze	13.043	13.043	22.258	22.258

U tisućama KM

	Hijerarhija pravične vrijednosti na dan 31. prosinca 2016.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- Depoziti kod inozemnih banaka	-	2.963.885	-	2.963.885
- Ulaganja koja se drže do dospeljeća	-	1.185.052	-	1.185.052
	-	4.148.937	-	4.148.937
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze držane po amortiziranom trošku:</i>				
- Depoziti banaka	-	4.261.731	-	4.261.731
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	589.367	-	589.367
	-	4.851.098	-	4.851.098

28. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

28.2 Pravična vrijednost Bančine financijske imovine i financijskih obveza koji se ne mjere po pravičnoj vrijednosti na ponavljajućoj razini, iz razdoblja u razdoblje (ali za koje se zahtijeva objavljivanje pravične vrijednosti) (nastavak)

U tisućama KM

	Hijerarhija pravične vrijednosti na dan 31. prosinca 2015.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- Depoziti kod inozemnih banaka	-	1.001.637	-	1.001.637
- Ulaganja koja se drže do dospelosti	-	1.157.370	-	1.157.370
	-	2.159.007	-	2.159.007
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze držane po amortiziranom trošku:</i>				
- Depoziti banaka	-	4.056.286	-	4.056.286
- Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	500.699	-	500.699
	-	4.556.985	-	4.556.985

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi strane valute u gotovini, specijalnih prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu, ostale financijske aktive, gotovog novca u optjecaju i ostalih financijskih obveza priznanih u financijskim izvješćima odgovoraju njihovoj tržišnoj vrijednosti.

Na datume 31. prosinca 2016. i 2015. godine vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju uključuju i dionice Banke za međunarodne namire (BIS) u vrijednosti od 27.803 tisuće KM i dionice SWIFT-a u vrijednosti od 10 tisuća KM čija se pravična vrijednost ne može pouzdano utvrditi i stoga se evidentiraju po trošku.

Pravična vrijednost financijske imovine i financijskih obveza uključena gore u kategorije za Razinu 2 utvrđena je u skladu s općeprihvaćenim modelima procjenjivanja baziranih na analizi diskontiranog novčanog toka, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovorne strane. Banka koristi diskontnu stopu koja predstavlja ponderirani prosjek kamatnih stopa na depozite pravnih osoba, za cijelo bankarsko tržište u BiH.

29. IZVANBILANČNE STAVKE

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada Bosne i Hercegovine i inozemnih vlada i financijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Centralne banke Bosne i Hercegovine, oni nisu uključeni u bilancu stanja Banke.

Također, izvanbilančne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Banka djeluje kao agent.

29. IZVANBILANČNE STAVKE (NASTAVAK)

Izvanbilančne stavke se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Vrijednosni papiri i sredstva trećih osoba koja se drže kod inozemnih banaka	356.294	308.646
Depoziti USAID-a	2.539	2.256
Depoziti nerezidenata	2.539	2.256
Depoziti Vijeća ministara BiH	20.941	18.661
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije</i>	39	35
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – servisiranje vanjskog duga BiH</i>	7.943	6.414
<i>Depoziti Vijeća ministara BiH – proračun institucija BiH</i>	874	6.422
<i>Ostali depoziti Vijeća ministara BiH</i>	12.085	5.790
Depoziti ostalih rezidenata	7.131	6.069
<i>Depoziti – mirovine iz Njemačke</i>	375	-
<i>Depozitni računi banaka</i>	6.756	6.069
Depoziti rezidenata	28.072	24.730
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita	325.683	281.660
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	325.683	281.660
Obveze za vrijednosne papire i sredstva trećih osoba	356.294	308.646

Depoziti USAID-a

Na osnovi Ugovora o finansijskoj pomoći između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za financiranje rekonstrukcije, otvoreni su posebni kamatonosni računi pri Bank of America. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (Cash i Custodian Account) koji glase na Banku i Agenciju za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine i asset managera. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Centralna banka Bosne i Hercegovine drži MMF-ove račune broj 1 i 2 i osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira BiH koji se izdaju za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza. Banka drži SDR kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim rezervama. Banka djeluje kao fiskalni agent u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nije odgovorna za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

29. IZVANBILANČNE STAVKE (NASTAVAK)

Konsolidirana pozicija koja sljedi prikazuje sažetak pozicija Bosne i Hercegovine kod MMF-a:

**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. prosinca 2016. godine**

U tisućama KM

Aktiva		
Kvota	661.501	
Držanje SDR	2.641	
Obračunana kamata na držanje SDR	1	
Ukupno aktiva	664.143	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1 (Bilješka 16)		1.654
MMF-ov račun br. 2 (Bilješka 16)		57
Vrijednosni papiri		1.687.755
Računi plativih troškova		2.157
Alokacija SDR		401.306
Obračunana kamata na alokaciju SDR		144
Ukupno pasiva		2.093.073
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.428.930	
Neto članska pozicija	1.428.930	
	2.093.073	2.093.073
Ukupno konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva	2.093.073	2.093.073
MMF-ov račun br. 1	(1.654)	(1.654)
MMF-ov račun br. 2	(57)	(57)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	2.091.362	2.091.362

Držanje SDR, obračunata kamata na držanje SDR, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 odražavaju račune koji se drže u izvješću o finansijskom položaju Banke.

Za potrebe Konsolidirane pozicije Bosne i Hercegovine u MMF-u, bruto pozicija BiH uvećana je za MMF-ove račune broj 1 i 2.

29. IZVANBILANČNE STAVKE(NASTAVAK)

**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. prosinca 2015. godine**

U tisućama KM

Aktiva		
Kvota	420.964	
Držanje SDR	3.778	
Obračunana kamata na držanje SDR	-	
Ukupno aktiva	424.742	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1 (Bilješka 16)		1.058
MMF-ov račun br. 2 (Bilješka 16)		37
Vrijednosni papiri		1.456.417
Računi plativih troškova		1.843
Alokacija SDR		400.516
Obračunana kamata na alokaciju SDR		34
Ukupno pasiva		1.859.905
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.435.163	
Neto članska pozicija	1.435.163	
	1.859.905	1.859.905
Ukupno konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva	1.859.905	1.859.905
MMF-ov račun br. 1	(1.058)	(1.058)
MMF-ov račun br. 2	(37)	(37)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.858.810	1.858.810

30. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštivanja tog pravila su sljedeći:

U tisućama KM	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Strana aktiva	9.531.144	8.606.311
Pasiva prema nerezidentima	2.158	1.327
Neto devizne rezerve (strana aktiva minus pasiva prema nerezidentima)	9.528.986	8.604.984
Monetarna pasiva	8.926.339	8.064.599
Neto strana aktiva (neto devizne rezerve minus monetarna pasiva)	602.647	540.385

Monetarnu pasivu Banke po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine čine gotov novac u optjecaju i domaći depoziti banaka i drugih rezidenata.

31. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJE

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je odgovorna za uspostavljanje i održavanje domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje. Od siječnja 2001. godine, Banka je uspostavila dva sustava poravnanja u cilju osiguranja učinkovitog poravnanja domaćih međubankarskih platnih transakcija: sustav bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring („ŽK“).

Kreditni rizik

BPRV sustav omogućava sudionicima tj. Banci i licenciranim komercijalnim bankama da vrše pojedinačna i trenutna poravnanja platnih naloga odobravajući i zadužujući račun za poravnanje u domaćoj valuti otvoren kod Centralne banke. Kroz ŽK sustav Banka osigurava kliring usluge koje proističu po osnovi izvršavanja platnih naloga po principu multilateralnog kliringa.

Svaki sudionik platnih sustava je dužan da prije poravnanja platnih naloga ima osigurana sredstva na računu za poravnanje otvorenom kod Banke i mora zadovoljavati određene tehničke zahtjeve.

U skladu sa ulogom Banke kako je definirano Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka ne smije na bilo koji način kreditirati sudionike BPRV i ŽK sustava s ciljem osiguravanja likvidnosti u sustavu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika unutar domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje, izdana su Operativna pravila za BPRV i ŽK sustave koja određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcioniranje sustava.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da osiguraju sigurnosne mjere i karakteristike. Kompjuterski sustavi i mreže funkcioniraju u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog pojedinog sudionika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanje plaćanja.

Banka je definirala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovnom funkcioniranju platnog sustava i sustava za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Banka je definirala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcioniranju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sustavu i sustavu za poravnanje.
- **Rezervna lokacija:** Banka je osim primarne lokacije za platne sustave (BPRV, ŽK i SWIFT), na kojoj postoje redundantni sustavi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sustav na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sustav na lokaciji Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Rukovodstvo Banke smatra da sustav posjeduje dovoljan kapacitet za održavanje pouzdanog operativnog rada čije funkcioniranje nikada do sada nije bilo ugroženo od njegove implementacije.

32. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠĆIVANJA

U razdoblju između 31. prosinca 2016. godine i datuma izdavanja ovih financijskih izvješća nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.